

Ardealul

Apare Lunea, dimineața, cu ultimele informații politice și știri sportive

Director:

Theodor Reculescu

Abonamente:

1 an: 100 lei, jum. de an: 50 lei. — Autorități, mari întreprinderi 1000 lei.

Redacția și administrație: Arad, Bul. Ferdinand 5

Pentru partidele naționaliste

Curentul naționalist a luat în ultimul timp un avânt neînălțat. După fuziunea partidelor d-lor Goga și Cuza, noul partid național-creștin a făcut să se vorbească adesea și lureri frumoase despre el. Activitatea pe care o desfășoară este dintre cele mai animate.

Pe de altă parte partidul d-lui dr. Al. Vaida-Voevod, „Frontul Românesc”, se înfățișează ca o forță de guvernământ neînălțată. Acțiunea acestor două partide merge paralel. Ba se discută și posibilitățile unei uzuințări.

Până a ajunge aci însă, se ține în București, în ziua de 14 Noembrie, o întrunire comună. Demonstrația aceasta va fi înălțată în felul ei și va avea aspectul unui asalt dat capitalei de legiuile românești.

La adunarea conducătorilor gogisti din Arad, unii au fost prințul o fuziune locală, chiar și asentimentul d-lor Goga și Vaida, a organizațiilor arădane ale celor două partide.

În ceea ce urcul acesta este imposibil de realizat înainte de a se lăsa odată în sensul acesta, delă intru. Pentru altfel nu ar exista disciplină.

Dar conducătorii supremi ai celor două partide, au învinsat o acțiune paralelă între cele două partide. În cazul acesta, credem că ar fi nimerit să imiteze și aci exemplul

București și să se organizeze întrupări poporale comu-

ni. De exemplu, nu ar strica deținere aceste două partide naționale să arăte o mare întrupări poporale la Săvărșin; alta la Acota și una în Arad.

De asemenea, fi o admirabilă dovedă de elegere a situației de azi, îndată partidele cinstite români sunt chemate că conluzionează pentru realizarea idealului comun: România a Româ-

Naționalismul doctorului Cornel Iancu

A nu cunoaște mulți oameni este, de multe ori, o placere. Eu cunosc foarte puțini oameni...

Pe domnul avocat dr. Cornel Iancu n-am dorit nici odată să-l cunosc. Pe stradă, sau prin cafenele, îl arată oricine cu degetul. Ar fi capabil, îmi închipui, să străjuiască o ceașcă de cafea, într-o cafenea oarecare, până la ziuă, fără a-și face alte cheltuieli. Este, după cât am auzit, de-o zgârcenie nemai auzită. Si avarul, intotdeauna cauță să speculeze orice situație, să iupoae oamenii săraci, numai pentru a-și aduna arginții. Detest pe acești oameni, cu toată seninătatea pe care mi-o dă săracia căre — în orice caz — este, într-o măsură destul de pronunțată o chezașie a cinstei. Si pentru că acumă mi se dă prilejul, voi descrie o scenă petrecută în biroul avocațial al doctorului Cornel Iancu, încă anul trecut:

O doamnă venerabilă din fruntea Societății de Cruce Roșie, un susținător caritabil cum rar se găsește, a fost implorată de un elev sărguincios, dar orfan și lipsit de orice sprijin, să-i facă un rost pentru a-și putea termina studiile. În total trebuiau vreo trei sau patru mijloace de lei. Venerabilă doamnă a strâns de prin casă cam jumătate din suma necesară, iar pentru rest a făcut o colectă pe la intelectuali mai bine instărați ai Aradului.

Cu românașul de-o mână și cu bucuria oamenilor optimiști, s'a prezentat domnului doctor Cornel Iancu, pe care l-a rugat să contribue cu suma de cinci sute lei, dat fiind că este om bogat, fericit posesor

al cătorva mii de lei.

Când colo însă — rămâne omul înmărmurit și nu-i vine să creadă — domnul doctor Cornel Iancu a inceput să se tângui, de parță i se dărâmase casa, și plezniseră hergheliile și pierduse bănetul adunat de pe urma contelui Hunyady, cam așa: „Dar ce crezi dumneata, doamnă, vai de mine, eu sunt om sărac și muncesc zi și noapte pentru o bucătă de pâine. De unde crezi dumneata că pot eu să dau cinci sute de lei?”

Venerabilă doamnă a rămas căteva momente fără glas. În sfârșit să nu mai vedea decât o pată neagră imensă, apoi un chip hidos de vrăjitoare, așa cum se văd în cărțile de basme, cu ochii holbați cu trupul coceașat deasupra unei mese de scris și cu mâinile cuprinse de sgârciuri, vroind, parță, să acopere un morman de aur pe care niște hoți — cari există deoarece să închipuirea să ar fi voit să îl fură.

Recăpătându-și puterile, doamna se ridică, apoi îl spuse: „Domnule doctor Iancu, îl rog pe Dumnezeu să te țină în viață până ce vei reuși să mânânci toate milioanele agoniste și să trebuiască să muncești și noaptea pentru o bucătă de pâine”.

Am povestit acestea, pentru că zilele trecute am auzit una întâmplată domnului Iancu. Si anume: dânsul era printre fruntașii gogisti, dar nici odată nu s'a indurat să contribue cu ceva pentru organizația arădană a partidului. Când era vorba însă de candidatură, îl se adresa regreță lui Vasile Goldiș: „Dragă Vasile, dacă pe lista de candidare nu ocup primul loc după tine, eu plec

din partid”. Si dorința i se împlinea...

Zilele trecute însă, a avut loc consfătuirea conducătorilor gogisti din Arad. Cu această ocazie s'a ratificat fuziunea dintre partidul d-lui Goga și cel al d-lui Cuza, apoi s-au împărtit atribuțiile fiecaruia. Cineva s'a ridicat și a spus că dacă partidul este sărac materialistic, cel puțin să fie cinstit și plin de demnitate națională.

De aici reiese că d. dr. Cornel Iancu, avocatul contelui Hunyady, nu mai are ce căuta în partid. Pentru că d. Cornel Iancu, prejudiciind interesele săteuilor din Săvărșin și jur, a apărăt o cauză nedreaptă a magnatiilor unguri, pentru care groful Bethlen și alii zece purtători de blazon să aibă unde veni în fiecare an la vânătoare de mistreți.

In timp ce mistreții din pădurea magnatului distrug culturile de porumb ale țăranilor români cari — pentru a-și apăra avutul — străjuesc în fiecare noapte pe lângă focuri mari (deoarece nu li se eliberează autorizații de port armă), administratorul moșiei — un individ care, se zice, a făcut parte din banda bolșevicului Bela Kun, omorând români — are grije să îngăsește mistreții pentru vânătoarea contelui care a facilitat doctorului C. Iancu un câștig de mai multe milioane.

Asemenea oameni, — au găsit de cuvință partizanii d-lui Goga, — sunt indezirabili în partid. In consecință doctorului Cornel Iancu nu i s'a dat niciodată o atribuție, ceea ce înseamnă înălțarea sa din organizația județeană național-creștină.

În sfârșit Th. Reculescu

O problemă la ordinea zilei

Unitatea națională

În aceste rânduri ne preocupă socialul.

Azi ca și în toate timpurile, se dă o luptă acerbă între starea de amor și cea a cristalului, adecă între cele 2 forme de existență ale Universului. Grupările omenesti la început erau în stare amoră; cu timpul au evoluat spre cristalizarea elementelor componente, producându-se hierarhizarea valorilor sociale și a celor spirituale (valori cucerite de viața socială, timbul și sic însăși). Cu o vorbă: omenirea s'a organizat, sub influența vieții în comun. Energia organizării a ieșit din însăși această viață. În lumea fizică corpii se cristalizează sub influența unei energii naturale; desigur tot energie naturală este și cea de

cristalizare socială. Organizarea vieții sociale este primul pas spre evoluție. Numai după apariția cristalului social se poate sustine o viață omenescă, cu diferențierea indivizilor, grupelor, popoarelor, națiunilor. În diferențierea este egală cu progresul universal. Începutul este uniformitate, progresul este diferențierea.

Cristalizarea societăților omenesti s'a făcut în cursul a mii de ani de existență, având o temelie în spiritualitate — cultura minții și a simțirii — și una în civilizație — mijloacele de trai — concrescute indisolubil. Elementele componente și au dispus în mod natural după o scară de jerarhie spirituală, primând forță morală și cea intelectuală. Astfel s-au născut ceeace se numesc astăzi națiunile, având juridic forma de state.

(Continuarea în pagina II-a)

"Estilap" și moara „Stefania"

ORADEA, 12. — Gazeta ungurească „Estilap” din localitate atacă vehement în numărul de ieri, moara „Stefania”. Se întreabă confratele maghiar: cum se face că în patru ani, moara „Stefania”, de la Oradea, ale cărei venituri anuale depășesc totalul a 10 milioane regie, — a fost impusă chiar anul acesta cu bagatela ginită.

sumă de 140.000 (una sută patruzeci mii lei) pentru 4 ani!!

Nu bănuim ce măsuri va ordona d. Insp. Financiar Creangă, căci chestiunea aceasta, după cîte știm noi, depinde de vigilența d-lui Galin, administrator financiar și direct de d. Popescu, șeful spirtoaselor, care s-au dovedit, în cazul acesta, de-o generozitate nemărginită.

Lovitura militară din Grecia

ATENA. — Guvernul Tsaldaris a fost obligat să demisioneze ca nefiind capabil să rezolve problema restaurației în Grecia. Noul guvern a fost alcătuit de generalul Condylis.

Toate oficiile publice au fost ocupate de forțe militare.

Pe zidurile orașului s'a afișat următoarea proclamație:

„Reprezentanții forțelor armatei de pe uscat, de pe mare și din aer, dându-și seama de primejdiiile anarchiei care amenință națiunea, au socotit de datoria lor să intervină pentru a da soluția actualei situații dezastruoase.

„In acest scop, ei au numit un comitet revoluționar, compus din generalii Papagos, Repas și amiralul Economu, cari s-au prezentat d-lui Tsaldaris, cerându-i ca guvernul să demisioneze.

„D. Tsaldaris a convocat consiliul de miniștri, care a decis să se conformeze acestei cereri.

„Comitetul revoluționar va desemna noul guvern, care va depune jurământul în fața Adunării Naționale”.

Generalul Condylis a făcut declarația următoare:

„Guvernul pe care îl prezidez va face plebiscitul.

„Regimul republican va fi desființat astăzi de Adunarea Națională.

„Plebiscitul va avea loc la 3 Noembrie.

„Consiliul de miniștri va asuma

funcțiunile puterii centrale până după terminarea plebiscitului”.

După plebiscit Regele va fi invitat să se înapoeze în Grecia.

Din ordinul guvernului revoluționar, în toată Grecia s-au început numeroase descinderi și arestări.

Hotărârea Adunării Naționale

„A cincea Adunare națională, luând act de declarațiile guvernamentale pe care le aprobă, votează:

1) Desființarea regimului republicen;

2) Plebiscitul asupra acestei hotărâri va fi la data de 3 Noembrie;

3) Regenta până la plebiscit va fi exercitată de președintele Consiliului;

4) Constituția din 1911 este pusă din nou în vigoare provizoriu, până la votarea unei noii Constituții.

Echivalarea funcțiunilor la ministere

S'a semnat decretul prin care se echivalează funcțiile la următoarele ministeriale: interne, domenii, justiție și comunicații.

Ministerele armatei și al afacerilor străine vor rămâne cu actuala organizare nefiind incluse în proiectul general de echivalare a funcțiilor.

Energia afinitivă, care ține strânși acești corpi sociali, este de ordin moral: afectul natural, spontan durabil dintre toți cei ce au trăit alături mii de ani, îndurând aceleasi neajunsuri, făurindu-și aceleasi aspirații, isvorite din aceleasi nevoi; au luptat împotriva mediului inconjurător — cosmic și uman („dușmanii”) — astfel sudându-se o unitate spirituală: unitatea națională, bazată pe un substrat etnic omogen, supus unor influențe istorice anumite și trăind într-un anume teritoriu. Din marea familie umană, astfel s'a diferențiat națiunea marcată prin limba, credința religioasă, cultul morților, tradițiile, idealul național, produsele culturii sale, civilizația sa, instituțiile sale sociale și politice și o țară: Patria. Iar energia de coeziune se numește naționalismul.

Afirmăm, — nu e cazul să demonstrăm — că națiunea este singura formă de cristalizare desăvârșită a umanității. Înainte de cristalizarea în națiuni a fost epoca de animalitate a omului, epoca preistorică, în care omul nu conta decât ca animal. Ce a fost omul înainte de a ști să vorbească, dacă nu un animal? Iar limba este „națională”, aparține întotdeauna

unei națiuni. Deci omul este om în sens spiritual abia din momentul ce aparține unei națiuni.

In numărul viitor al gazetei noastre, voi încerca să scoate la iveală tendințele de reamorfizarea societății omenești, tendințe pornite de elementele degenerate ale umanității, elemente negative, aspirituale, anarchice, plutind deasupra omenirii și trăind în mod parazitar de pe urma muncii celorlați oameni. Pentru a-și ajunge scopul acesti stricători ai aşezărilor omenesti naționale, au ridicat drept steag, drept ideal, satisfacția tuturor exigențelor materiale ale oamenilor, cu orice mijloace, prin ignorarea exigențelor spirituale ale omului. Făcând adeca din nou brută din om, cum a fost dela început, în același timp desagregând națiile, prin distrugerea valorilor spirituale, sociale, economice și politice ale acestora. În felul acesta este amenințată întreaga zestre morală, intelectuală a omenirii, cu distrugerea. Distrugându-se națiile se distrug cristalul, ajungând din nou stăpâni amorfi și cu el empirismul social, barbaria, animalitatea. Aceasta fiind propagata de internaționalismul iudaic.

d. h.

D. dr. I. Dancea demisioanea dela liberali?

ORADEA. — Relatăm cu vîle surprindere cătoror noștri senzația ultimei bombe a orei politice orădene: demisia d-lui dr. Iacob Dancea din partidul liberal. În ce măsură se vor clarifica lucrurile până la urmă — după taifunul desbaterilor vehemente de cabinet — rămâne să vedem. Din motive de susceptibilitate politică, deocamdată, nu putem merge cu precizările forțând nota până în miezul celor mai intime societăți de partid. Ceeace însă întâl'm — cu toate riscurile „desmințirilor” — notorii în politică — e un fapt cert: D. dr. I. Dancea rămâne un mare nemulțumit — intrăabil, am spune neconsolidabil — pentru motive de ordin politic — personal, așa după cum vom examina, mai jos, situația privită în ansamblu.

Cauzele unei demisiile politice

Cu toată „disciplina de partid”, care sugrămușă glasul d-lui dr. Iacob Dancea — invocată altă dată chiar de d-sa cu multă gravitate, — vom spune lucrurilor pe nume, cu sentimentul faptei echitabile, servind concomitent opinia publică având totdeauna de senzațional, în cadrul datoriei profesionale impusă de rezonanța faptului rigid cronicarului fiind ultimului eveniment al zilei, indiferent de crâncirea cătorva.

Încă dela decesul regretatului general Negulescu, fostul vice-primer, locuitorii „republikei” d-lui dr. Iacob Dancea din Oradea-Velence — agitați neștingheriți dorința lor fierbință de-al însăcăuna ajutor de primar, în locul gen. Negulescu. Nu mult a lipsit ca o delegație din Velence să plece cu un memoriu drastic acoperit de câteva sute de semnături, — documentul acesta există — lăudând acceleratul de București, până la Constanța, pentru a expune doleanțele lor d-lui Dinu Brătianu, care petreceea vacanța la Mamaia, d. dr. Dancea invocând aceiași disciplină de partid, pasiunile au fost molononite. Pentru ca acum să renvoie din nou — după cum vom vedea — cu neplăcute desnădăinte. D. dr. Dancea se găsește într'un greu impas: forțat pe deosebit de partizanii săi să lupte în propriul partid pentru o nouă ascensiune, subminat pe de altă parte de colegii din consiliul orașului — așa cum relevam cu alt prilej, în coloanele „Ardealului”, — d-sa stă în pragul demisiei irevocabile din partidul liberal expus neajunsurilor egale de primejdioase —: sanctiunea necruțătoare, în caz de recidivă, a conducerii partidului, — riscând inevitabil pierderea unui mare număr de partizani fideli până la ora când scriem aci, — minus alternativa ieșirii din partid deodată cu blocul amicilor săi politici, hazardându-se într-o acțiune tenebroasă a cărei sortă de izbândă nu sunt întrevăzuți în viitorul imediat.

Și dacă, totuș, zarul sare...

In unele cercuri departe de larma

căfenelelor, se atribuie recentorii a d-lui dr. Dancea la Bulevardul 1 Decembrie, către urmarea celor arătate mai sus. Anume, d. dr. Dancea dând terenul nepropice pretilor sale, din anturajul apropiatului său, Dinu Brătianu, ar fi luat cu d. I. Al. Vasilescu-Valjean, nou lui partid rupt din ramura având cele mari sănse de seful acestui partid în județul Dar, în politică, toate acestea și la oare realist politician și — în ziua — l-ar ispiti, par că mai bă perspectivele acestea. Până însă, d. dr. Dancea gonește totuș după afacerile sale...

D. Tiberiu Moșoi ministru?

Si o ultimă versiune simplă: cu prilejul celei mai importante remanieri a cabinetului Tătărescu, se dă ca siguranță în guvern a domnului prof. univ. Tiberiu Moșoi ministru subsecretar de stat. In acest caz, afirmă ceea ceva competente, d. dr. Iacob Dancea va primi deplină satisfacție, renunțând la orice agresivitate negativă.

Unificarea uzinelor municipale

Gazetele locale, mai și cele minoritare, au anunțat pinție publice orădene și împlinit după trăsătură de chiverniseli iurisprudенțiale: unificarea primăriei — electrică, apă și salubritatea publică, — conducerea comitetului de direcție un directorat de compus din domnii: Cris Ștefănescu și Bănuț, președintele uzinelor mun. „Contopirea” aceasta a trei întreprinderi, — nefișmat d. dr. Iacob Dancea consilier orășenesc delegat uzinele electrice, — formalități de predare, tariere și decomptarea uzinelor, căci unificarea primăriei însemnează unificarea atributei sub condicii și răspunderea comitetului de direcție preșidat chiar de d. Al. Cristescu, președintele astfel: o singură casă o singură contabilitate, o singură conducere, vechii tori și contabili având pur administrative; — unificarea uzinelor mun. concretizate de factorii nistrativi, necesitând vreun formalități, se va traduce fapt abia prin luna Aprilie 1938. Tot atunci uzinele vea gata bugetul echilibrat tribuțiile fixate și o nouă de muncă constructivă începe. Noi intenționăm cauzalizarea randamentului uzinelor, în cadrele conduce nicipiului, — a accentuă cheind d. dr. Iacob Dancea.

Având datele complete problemei unificării vom reveni pe larg în rul viitor al „Ardealului” Paul

Inaugurarea celui mai elegant club arădan

ARAD. — Azi, Dumineca 13 c. s'a deschis clubul Olympia P. T. T., în strada Alecsandri 2. Este, după cum recunoaște publicul imens care a luat parte la deschidere, cel mai elegant club din întreaga Transilvanie.

Sala cea mare pentru dans, luminată feeric, are un colț discret pentru lectură. Publicul găsește aci toate ziarele și revistele din țară și străinătate.

Seară, în timpul dansului, sala este învăluită într-o lumină mauve, iar perechile se leagănă în ritmul muzicii. Sala de bar este fără asemănare.

Pe lângă toate acestea, sunt de remarcat prețurile extrem de ieftine ce se percep atât în bar cât și în restaurantul clubului, unde, după ce se servește masa, se joacă rummi, domino și toate celelalte jocuri distractive.

Clubul acesta este, fără îndoială, ceiace trebuie de mult în Arad.

Consiliu de miniștri sub preșidenția Regelui

Cu 10—15 zile înainte de a se deschide corpurile legiuitorare se va ține la palat un important consiliu de miniștri sub preșidenția Regelui.

Conflict în guvern

d-nii Valda și Goga vor elabora un program de guvernare

La București a avut loc un consiliu de miniștri, în care d. Gh. Iașescu a făcut o expunere generală a situației și a conchis că toată atenția guvernului trebuie să fie îndreptată numai asupra înzestrării armatei și ca tutore pune în vedere tuturor ministrilor, că, în afară de alocațiile bugetare, d-sa, de acord cu ministrul de finanțe, nu va mai acorda nici un fel de credit suplimentar nici unui deputat.

D. Victor Antonescu, ministrul finanțelor, a făcut și d-sa o expunere

asupra situației bugetului, cerând tuturor departamentelor să facă economii. D-sa a făcut apoi o schiță a viitorului buget.

Cu toate acestea se anunță

un grav conflict între d. dr.

angelescu, ministrul instruc-

ționării și președintele consiliului,

pe tema unor fonduri ce au fost refuzate ministerului școalăielor, de către ministrul de finanțe.

Aceste sfonuri au creiat o

situație de enervare chiar în rândul

adurile guvernamentale. Minis-

tri și finalii demnitari au fost

asaltați de parlamentari și a-

micii lor politici, cari se intere-

sau asupra repercusiunilor po-

litice ce ar avea conflictul.

Anarhia național-țărăneștilor

In vreme ce forțele naționale

care democratia le acuză că sunt

anarchice — își organizează toate

adunările în cadrul ordinei impusă de

legile exceptionale, național-țărănești

cari se pretendă partid serios de gu-

vernământ față tot ce le stă în pu-

tință pentru a dezlaștui, în țară, a-

anarhia.

In timp ce ei fac politică în con-

tra Coroanei iată ce se întâmplă în

chiar Capitala Țării în legătură cu

manifestațiile dela 14 Noembrie:

Pentru această zi d. Ion Mihalache

anunță o mare demonstrație de

masse la București, cu obiectivul pre-

cis: RASTURNAREA GUVERNULUI.

Ulterior, pentru aceiasi zi, au ho-

rărit să se adune la București și na-

țional-creștinii, iar acum „Frontul Ro-

mânesc” a decis să se alăture și el

național-creștinilor.

D. Octavian Goga a cerut autoriza-

rea impusă de regimul stării de ase-

diu pentru această demonstrație. Au-

torizarea i s-a dat, fixându-i-se și sa-

la în care se va ține adunarea.

In schimb d. Ion Mihalache, deși a

anunțat încă de acum o lună adu-

narea dela 14 Noembrie și deși a ter-

minat aproape toate pregătirile pe-

nu punerea ei la punct, n'a cerut au-

torităilor militare autorizația respec-

ativă.

Ce rezultă de aci? Că național-țărăneștii vor să țină demonstrația — dacă o vor face totuși până la urmă — peste capul guvernului și mai ales al legilor exceptionale în vigoare.

Motivul nu poate fi decât ori-

că d. Mihalache, după ce și-a

bolshevizat partidul caută să

impingă țara la anarhie, pen-

tru a fi pe placul bolșevicilor,

sau își dă seama de situația

nenorocită în care se găsește

partidul său internațional-țărăneștii — pentru a scăpa de

rușinea unei adunări poporale

lii ei.

la care nu vine nimeni, cauță să nu se supue legilor pentru ca guvernul să-i interzică intruirea.

Ziua de 14 Noembrie va arăta adevărul.

Un program de guvernare al „Frontului Românesc” și național-creștinilor

De când d. Octavian Goga a declarat că la 14 Noembrie național-creștinii vor organiza și ei o mare demonstrație în Capitală, vădușii au luat contact, prin d. V. V. Tillea, cu șeful național-creștinilor pentru ca la aceea manifestație să se unească și Frontul Românesc.

Rezultatul tratativelor a fost împărtășit d-lui Vaida atât de d. V. V. Tillea cât și de d. D. R. Ioanescu, cu consecința că președintele „Frontului Românesc” a acceptat în total sugestia prietenilor d-sale.

Este acum definitiv stabilit că cele două grupări naționaliste vor demonstra în comun la 14 Noembrie. A rămas numai să se hotărască modalitățile de amănunt ale acestei manifestații.

D. Octavian Goga cere ca național-creștinii și Frontul Românesc să se fixeze asupra unui program, care nu trebuie să se limiteze numai la organizarea demonstrației ci, și la urmările pe care ea le poate avea. De vreme ce după 14 Noembrie poate urma în mod lo-

gic retragerea guvernului, d-nii Valda și Goga trebuie să se pună de acord și asupra viitoarei guvernări.

Activitatea partidului „Totul pentru Țară”

Deși sunt împiedicați de jandarmii cari nu cunosc dispozițiunile organelor superioare, tinerii din partidul „Totul pentru Țară” activează intens, cucerind satele județului Arad.

Aceiași neobosită activitate se observă și în restul țării.

Un nou partid politic

Zilele trecute s-au pus — cu toate formele legale — bazele unui nou partid politic cu denumirea de „Acțiunea Română” sub președinția d-lui Constantin I. Chincovici.

Sediul principal al partidului a fost ales în strada inginer Iorgescu Nr. 47, București.

Sau făcut deosemenea formalitățile pentru inscrierea semnului ales de noul partid.

Pentru inceput partidul „Acțiunea Română” având lozinca: adevăr, dreptate, cinstă, a lansat un program în esență naționalist, cuprins în 33 de puncte în care se aduc soluții tuturor problemelor politice, economice și sociale, în vederile organizației.

Intre altele programul se ocupă de chestiunile în legătură cu asigurarea unei situații preponderente în Stat pentru români.

Deosemenea se cere aplicarea pedepsei cu moartea pentru ieșitorii banului public.

Stadiul conflictului italo-abisinian

GENEVA. — Ultimile două ședințe ale Adunării generale a Societății Națiunilor au decurs într-o totală lipsă de insuflare.

Dimpotrivă, nu cu întârziu sădă oamenii de Stat adunați la Geneva au purces la ceea ce se prevedea de pe urma convorbirilor numeroase din ultimele zile, din culisele Ligii.

Baronul Aloisi, într-o atmosferă de tăcere penibilă, a afirmat cu mare tărie că acțiunea Italiei interpretează, în sensul cel mai adevărat, spiritul Ligii Națiunilor.

Spiritul acesta este sinonim cu viață și nu litera statutului, care este sinonim cu moartea. Liga Națiunilor ar trebui să armonizeze conservativismul de altădată cu evoluția firească de azi.

Italia vrea să arate Ligii Națiunilor calea, ce ar face-o vie. Calea aceasta constă în înălțarea politicei de măsuri deosebite pentru cazuri similare și în modificarea statutului Ligii, statutul trebue să dobândească întreaga elasticitate pentru a ține pasul cu istoria omenirei, care nu stă pe loc, fiindcă lipsa acestei elasticități e un sigur izvor al conflictelor.

Intr-o tăcere absolută baronul Aloisi a părăsit tribuna.

Intr-o atmosferă de jenă evidentă, președintele Beneș a întrebărat, dacă cineva are dorința să declare fie opiniune, fie abținere, fie rezerve contra părerile, expuse în raportul celor 6 și contra părerilor, insușite de cei 14 membri ai Ligii, care intră în consiliu.

Tăcere absolută.

D. Beneș interpretează această tăcere, o dovadă, că celelalte State aderă la părerea celor 14 și la raportul comitetului de 6. Fără nici un vol, în aceeași tăcere, Liga Națiunilor a ascultat discursurile ulterioare.

D. Lava a arătat că Franța va căuta o împăcare între pările interesate.

D. Eden declară că Anglia e contra războiului, care trebuie impiedicat.

Reprezentantul Elveției a confirmat că Elveția rămâne neutră și va adera la politica Ligii Națiunilor în măsură în care nu va fi în contracicere cu neutralitatea Elveției.

Armata italiană înțează

Trupele italiene sunt într-o continuă activitate, cucerind poziții după poziții. După informații aduse de avioanele italiene, rasul Seium nu a mai aşteptat începerea ofensivei italiene și a retras grosul forțelor sale din Maçală la o distanță de 15 km. spre Vest, lăsând pe pozițiunile din Maçală numai ariergarda armatei sale.

Aripa stângă a armatei italiene din nordul Abisiniei, comandată de generalul Santini, exercită din poziția sa dela Adaga-Hamus, o puternică presiune asupra orașului Makalle, unde Basul Selasie Kassa se găsește cu trupele sale într-o inactivitate surprinzătoare.

Se crede că motive de ordin politic explică ezitarea Rasului Kassa, care pe lângă aceasta să certă și cu

Rasul Seyum. Acesta din urmă continuă să reziste trupelor italiene conduse de generalul Maravigna, care ocupa înălțimile și văile din jurul Adunei.

Corpul de armă indigen, comandat de generalul Pirzio Biroli, se apropie de muntele Amba Augher.

Generalul Badoglio, șeful Marelui Stat Major al Armatei și d. Lessona, subsecretar de stat al Colonilor, s-au imbarcat la Neapole pe bordul vaporului „Biancamano” plecând spre Africa orientală.

Minunata organizare a aviației italiene

Corespondentul agenției „Reuter” anunță de pe frontul italo-abisinian, că a fost autorizat de comandantul suprem al trupelor italiene să viziteze noul aerodrom italian, așezat la o altitudine de 2.250 metri, în munții din Eritrea.

Ei adăugă că de pe acest aerodrom au plecat escadrile italiene care au luat o parte importantă la cucerirea orașului Adua de forțele italiene.

Zilnic pleacă de pe acest aerodrom numeroase avioane italiene, pentru a face recunoașteri deasupra linilor inamicului. Înainte de a se înapoia la aerodromul situat în munți, avioanele italiene aruncă din sbor rapoartele lor la cartierul general. Mesagiile sunt lansate în saci agătați de parașute foarte mici.

Autoritățile din Bihor asupresc țărani!

— In atenția domnului Ministrului de Interne —

ORADEA, 12. — (Dela redacția noastră din Bihor).

Denumțăm cu neînțelegere și revoltă, domnului Ministrului de Interne, cazul petrecut recent cu cinci țărani, la Tileagd. Avem aici, înaintea ochilor, denunțul cu semnături-le scrise cu mâna proprie a celor cinci țărani, dresat în Oraș, pentru d. prefect de Bihor. Iată cum începe denunțul țăraniilor: „Dile Prefect! Subsemnatii, toți domiciliați în comuna Săcădat, cu onoare vă facem cunoscut următoarele: În ziua de 28 a. c. am fost invitați de către Pretura Plasei Tileagd, toți proprietari de cai, să ne prezentăm cu caii la o vizită medicală, pentru a allege din ei numărul necesar armatei la manevra în curs. Vizita s-a făcut de către o comisie compusă din d. prim-prefector (Ștefanica, N. R.), d. medic veterinar (Hodossy N. R.) și de secretar de plasă (Vușcan N. R.)”.

Și denunțul continuă cu acuzații zdrobitoare: „caii noștri respinși ca neapăti, în fața noastră s'a petrecut că tot atunci, au fost scuțiți aproape toți caii locuitorilor din com. Telechiu, Poșoloaca și Urvin, deși este cunoscut că din aceste 3 comune se puteau scoate numărul cailor și dublu.

La unii i-a scutit că a fost iapă de prăsilă, la alții că n'au fost apti de manevre, de și caii erau în cea mai bună condiție”.

Iată-i pe țărani bănuind și acuzând sub semnătura proprie, pe med. veterinar Hodossy, din Tileagd: „Scutirea cailor din cele trei comune amintite mai sus, numai acumă ne-putem explica, după ce am auzit dela mai mulți, că toți care au dat medicului veterinar (HODOSSY N. R.) dela 250—400 lei au fost scăpați, chiar și dacă aveau cal în rezervă”.

Țărani arată, mai departe, în denunț, cum au fost bruscați și jefuiți de jandarmii pretorului Ștefanica.

„Subsemnatii, cărora comisia (Ștefanica — Hodossy — Vușcan N. R., binevoitorii țărănimii) ne-a comunicat că suntem liberi și scuțiți de această manevră, în ziua a doua, adică Luni 1 Oct. 1935, am venit la Oradea, fiecare pentru treburi familiare.

Intre orele 12—2 a. m. spre cea mai mare a noastră surpriză

ză, șefii posturilor de jandarmi din comuna Ineu și Urvind s'au năpustit asupra carelor noastre, fără considerare că le-au găsit în piață, ori în drumul liber, ori că în car a găsit bărbat, ori copii fără părinți, a desprins caii dela car, iar pe alții i-a ridicat cu căruță cu tot lăsând familiile noastre cu toate bagajele, plângând pe străzile orașului. Toată lumea din târg și din străzile orașului, care a văzut năpădeala jandarmilor asupra familiilor noastre, a scăpat care încotro de frică să nu ajungă și ei soarta noastră”.

Iată însă, unde denunțul conține o piesă foarte grea:

„Un alt caz interesant: Subsemnatul Todor Dărăban dom. în com. Săcădat, în noaptea zilei de 30 Sept. a. c. m'am dus cu carul în comuna Hususău de Criș, când, la miezul nopții de prezintă 3 jandarmi înarmați, cari apoi m'au constrâns, respective m'au depus la postul de jand. din Ineu, iar deacolo, după două ceasuri, m'au dus cu forță la regimentul 85 Infanterie, unde mi-au luat caii, hamurile și carul, iar pe mine m'au trimis, fără să mi se elibereze o scrisoare despre obiectele preluate cu forță de la mine”.

Va să zică: țărani au fost respinși la vizită de medicul de cai d. Hodossy, un evreu patent din Tileagd, prieten cu pretorul Ștefanica, acest sbir al țărănimii. Țărani au fost jefuiți, bruscați, batjocoriti, și lăsați cu familiile plângând pe drumurile Orăzii! Fără nici o dovadă, fără un cuvânt. Denunțul conchide: „în primul rând ar fi de constatat: 1) penituze, 2) cu ce scop, 3) și cu ce drept a incasat d. med. vet. Hodossy (N. R.) căte 250—400 lei de cal și odată constatăndu-se vinovații, să fie înaintați, respective dată în judecată. În ce privește paguba ce ni s'a cauzat ne vom constitui ca parte civilă în fața instanței judecătoarești”.

La tribunal vom veni și noi, din partea ziarului „Ardealul”, că martori, cu denunțul țărănilor și declarațiile ce posedăm în original. Căci dacă am comis imprudență să denunțăm numele țărănilor, până la judecata, hingherii pretorului Ștefanica le-ar rupe coastele bieților oameni!!

Paul Mircea

Contrabanda de mătasă

Voilorii bucureșteni Grosz, Goldberg și Strul au încercat să strecoare 170 kg. țesături de mătasă prin punctul de frontieră Curtici.

Mărșăvia nu le-a reușit fiind prinși eri de către d-nii: director Gheorghiu și inspector general Ștefan Anghel.

Cercetările sunt în curs.

Principii absenți încălcă la Italieni

Rasul Haile Selassie Gugsa, a adus italienilor 12 mii soldați totatâțea puși și 100 mitraliere, trecând astfel de partea italienilor.

Totodată a trecut și Rasul Kassa Araiun.

VIAȚA SPORTIVĂ

Amefa-Juventus 2:1 (1:1)

ARAD. — După rezultatele frumoase realizate Dumineca trecută de ambele grupări matchul dintre muncitorii arădani și Juventus era așteptat cu un viu interes.

D-lui Teofil Morar i s'au aliniat următoarele formații:

Amefa: Sadovschi — Kovács, Csajka — Szurgyi, Szabó, Szániszlo II — Cucula, Magold, Bătrân, Perneky, Szida.

Juventus: Crețeanu — Vogl, Dragomirescu — Petrescu, Miskolczy, Brandabura — Maior, Korony, Zăinescu, Palmer, De Vittori.

Lovitura de începere o are Amefa. În minutul 3, Zăinescu încearcă poarta lui Sadovschi. Jocul devine palpitant și extrem de repede. Mingea se petrinează cu regularitate de pe un teren pe celalalt. Cucula depune mari eforturi și conduce balonul până la poarta adversă,

unde Vogl salvează în ceea ce în minutul 15, Cucula se întâlnește cu Brandabura și demorează pe tușe, apoi o transmisie Magold, care trece de Miskolczy și de Dragomirescu, înserie primul punct pentru Amefa (1:0).

Spectatorii aplaudă frenetic. În minutul 39, Zăinescu deschide pe De Vittori, redemarează și centrează. În același moment intervine și înscrisă de pe onoare pentru Juventus.

Se mai produc câteva invazii de ambele părți, apărându-se și priza, ia sfârșit.

După pauză, Amefa preia din nou, pentru că în minutul 31, Perneky să trimită o lovitură de la 16 metri, care se ciupează în plasa ospăților (2:1).

Au jucat bine: Szániszlo, Cucula, Magold, Bătrân și Sadovschi, dela Amefa, iar Juventus: Crețeanu, Brancu și Palmer.

Unirea-Tricolor — Ripensia 3:3 (0:0)

BUCUREȘTI. — Ripensia, în contestabil, a intrat într-o serie neagră. Campionii de până aci se apropie de ceialaltă extremitate.

Punctele au fost marcate de Ionescu în minutul 5; Kovacs,

în minutul 19; Niculescu, în minutul 20; Bindea, în minutul 21 al primei reprise.

In repriza două, Căpitanul marcat în minutul 12, iar Iacob, în min. 40.

Universitatea-Dacia România 1:1 (0:0)

CLUJ. — Derbyul orașului Cluj s'a terminat cu un draw, în urma punctelor marcate de

Păunescu, în minutul 13 Pop II, în min. 36.

C. A. O. — Gloria 1:0 (0:0)

ORADEA. — Matchul acesta a fost așteptat cu mare interes de sportivii din întreaga țară. Două echipe cu egale puteri au disputat punctele atât de prețioase.

Goalul a fost marcat de Bodola, în minutul 27 al reprizei a două.

Theimler, în poarta Gladbach, a făcut adevărate minuni, doi beci au fost într-o zăpeză. Pecican a fost cel mai bun jucător, trei halfe. Se simte lipsa lui Rohan. Dintre înaintașii Glăveanu, Rohan și Dobra au fost delă CAO David, Czakó și dola.

Chinezul-Crișana 5:3 (1:1)

TIMIȘOARA. — Crișana, lipsită de serviciile lui Barafsky, a trebuit să cedeze Chinezului.

Punctele au fost marcate de: Bajusz, în minutul 25, Stetz, în

m. 43, iar după pauză, în m. 8, Boksa în m. 21, Bajusz în minutele 25 și 27, Zelenyi în m. 30 și Nagy în m. 38.

Clasamentul Diviziei A.

	1 CAO	2 Ripensia	3 Yenus	4 Juventus	5 Gloria	6 CFR	7 Unirea Tric.	8 Crișana	9 Chinezul	10 Universit.	11 AMEFA	12 Dacia Rom.
	6 4 1 1 13 5 9	6 3 2 1 15 10 8	6 3 1 2 17 8 7	7 3 1 3 14 12 7	7 3 1 3 15 13 7	6 3 0 3 12 11 6	6 2 2 2 17 12 6	6 2 1 3 11 13 5	6 2 1 3 12 20 5	7 2 1 4 6 18 5	5 1 3 1 9 10 5	6 1 2 3 12 16 4

Divizia B.

Macabi-Brașovia 3:1
Rovine-Grivița-Jiu 1:0
UDR-RGMT 5:0
Ilsa-Crai Iovan 4:1
CFR-Olimpia 3:0
Unirea-Mureșul 2:1
Șoimii-Sticla 4:1

Rezultate din Arad

Unirea-Hakoah 3:1 (1:0)
SGA-Șoimii 3:0 (1:0)
Olimpia PTT-Transilvania 4:2 (2:0)
USA-Tricolor 4:4 (2:1)